

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc
 Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 4 Septembrie st. v.

Ițele concetățenilor noștri maghiari
 s'au încurcat rău de tot.

Sînt acum câteva săptămîni de zile
 oficioșii din Cluj ne spuneau, că în tim-
 pul petrecerii Maiestății Sale Împăratului,
 Regelui și marelui nostru Principe în Ar-
 deal, va veni și Maiestatea Sa Regele
 Carol I. la Deva, ba îi va „onora” chiar
 și pe Clujeni cu o vizită.

În urmă ni se spunea numai, că doi
 dintre miniștrii regatului vecin, dl ministru
 de război general Anghelescu și dl Di-
 mitrie Sturdza vor veni la Deva.

Scirile aceste nu s'au confirmat încă,
 dar' nici n'au fost încă desmințite. Noi
 am spus, ce-i drept, că după informați-
 unile noastre Maiestatea Sa Regele Carol I.
 n'are să vină în Ardeal, nici să petreacă
 deocamdată undeva în cuprinsul regatului
 ungar; noi însă nu sîntem competenți
 față cu asemenea lucruri, și tot mai e cu
 putință, că va veni dacă nu chiar Maie-
 statea Sa Regele Carol I, dl Dimitrie
 Sturdza, care a ținut totdeauna să fie so-
 cotit între amicii Maghiarilor și care, când
 cu manevrele din Galiția, salutase pe Ma-
 iestatea Sa în numele Regelui Carol I.

Ce se vedem însă?!

Tochmai acum, în ajunul sosirii Ma-
 iestății Sale în Ardeal, oficioșii din Cluj
 dau năvală asupra vecinilor noștri de preste
 Carpați, ba chiar anume contra d-lui mi-
 nistru Dimitrie Sturdza.

Sînt acum câteva zile am anunțat,
 că dl Dominic Szász, zelosul episcop re-
 format al Ardealului, a plecat în România,
 ca să organizeze pe reformații Maghiari
 emigrați de aici — acolo.

A și sosit dl Dominic Szász în Ro-
 mânia, și-a început lucrarea de orga-
 nizare, a și fost primit la gara din Bucu-
 rescu cu discursuri pline de avînt, la care
 tot în discursuri pline de avînt a răspuns.
 Dl Dimitrie Sturdza însă, care e ministru
 de culte și de instrucțiune publică în Ro-
 mânia și un om, care ține prea mult la
 ordine și la corectitate, a aflat că gălăgia,
 pe care o face dl Dominic Szász în Ro-
 mânia, nu este un lucru în toată regula.

Sosind în România, dl Dominic Szász
 nu s'a anunțat, precum se vede, la gu-
 vernul de acolo, n'au cerut nici chiar in-
 terveniarea legatului nostru din Bucu-
 rescu, ci și-a început lucrarea din propria sa

autoritate ca-și-cînd s'ar fi aflînd într-o
 țeară fără de stăpîni.

Ministru dar', aflînd că petrece în
 țeară cineva, care lucrează, organizează și
 face gălăgie, fără-ca să fi cerut pentru
 toate aceste cuvenite autorizații dela din-
 sul, a dat autorităților publice ordinul, ca
 să-l oprească pe dl Dominic Szász dela
 ori-și-ce lucrare.

Acest ordin îi scoate pe oficioșii clu-
 jeni din pepeni și, ca totdeauna, se leagă
 și acum de noi, ca-și-cînd noi 'l-am fi
 pus pe guvernul României la cale, ca
 să-l cheme la ordine pe domnul Dominic
 Szász.

Regretăm din toată inima, că acest
 conflict s'a produs tocmai acum, când ne
 așteptăm la o accentuare a bunelor rela-
 țiuni dintre monarhia noastră și vecinul
 stat român.

Tocmai de aceea însă ținem să fie
 constatat, că conflictul este urmarea unei
 lipse de tact în purtările unui Episcop
 maghiar și nu s'a produs între monarhia
 noastră și România, ci între unul dintre
 matadorii Maghiarilor din Ardeal și pu-
 terea publică a statului român, pe care
 pare a fi voit s'o ignoreze.

Relațiunile dintre monarhia noastră
 și România sînt, pe cât scim noi și pre-
 cum scie toată lumea, cele mai bune, și
 numai conflictele dintre Maghiari și Ro-
 mânia fac, ca ele să nu fie atât de in-
 time precum le dorim cu toții.

Și nici că vor pute să fie intime,
 cîtă vreme Maghiarii nu vor înceta a ne
 trata pe noi drept nise străini în țeara
 aceasta, care nu e mai mult a lor ca
 a noastră.

Chiar acum, pre când frații noștri din
 oastea împărească și cei din batalioanele
 de honveți sînt adunați în fața supremului
 lor comandant, „Kolozsvar”, organul
 cercurilor guvernamentale din Ardeal, vor-
 bind despre rușinea pătită de dl Dominic
 Szász în România, ne pune pe noi Ro-
 mânia din țările coroanei ungare alături
 cu Maghiarii din România.

Nu se poate o mai neiertată insultă
 ca aceasta.

Maghiarii din România, cu deosebire
 cei reformați, sînt nise oameni pribegiți
 de aici în țeara aceea, duși acolo, ca să-și
 agonisească cu mai multă lesnire ca aici
 pâinea de toate zilele, cetățeni ai unui stat
 vecin, care n'au plătit nici odată și nu
 plătesc nici astăzi contribuțiune în țeara

aceea și n'au vîrsat nici odată sîngele lor
 pentru interesele statului român.

Noi Români din Ardeal și Țeara-
 Ungurească și din Banat sîntem aici în
 țeara noastră, acasă la noi, sîntem din
 moși și strămoși pămînteni, cetățeni ai
 acestui stat, în care plătim dări grele și
 pentru interesele cărui au sîngerat pe
 nenumărate câmpuri de război mii și mii
 din frații noștri.

Cu toate aceste în coloanele unui
 organ guvernamental sîntem puși alături
 cu străinii, mare parte vagabonți, din Ro-
 mânia, socotiți deopotrivă cu dinșii

Mai mult.

Acela-și și se leagă ear' de redac-
 țiunea „Tribunei”, făcînd capital din
 schimbările petrecute în personalul acestei
 redacțiuni.

Precum scim, în timpul petrecut la
 Năsăud, dl Pop Păcurar a fost suplini-
 t mai înainte de dl Pompiliu Piposiu, apoi
 de dl Septimiu Albini și în cele din urmă
 de dl Aurel Popa, după-cum a putut fiesce-
 care să-l suplinească.

Întorcîndu-se dela Năsăud, dl Pop
 Păcurar a primit ear' redacțiunea; tem-
 nița de un an îl strivise însă trupește și
 sufletesce atât de mult, încât, cedînd stă-
 ruințelor amicilor sei, a luat un concediu
 de câteva săptămîni, ca să-și mai întrîne
 puterile. Timpul a trecut însă, ear' rănilile
 puse nu s'au vindecat; astfel s'a hotărît
 în cele din urmă să părăsească țeara și să
 treacă în România.

Dl Pompiliu Piposiu, care îl suplinise
 în timpul concediului, a fost însă concen-
 trat ca oficer de rezervă, pentru mane-
 vrele de toamnă. Astfel dl Aurel Popa, tot
 oficer de rezervă, care însă fusese concen-
 trat în anul trecut, și-a părăsit ear' tre-
 burile pe un timp oare-care și a venit în
 acest post atât de expus.

Dacă ne întreabă dar' oficioșii dela
 Cluj, că unde e dl Pop Păcurar, le răs-
 pundem, că s'a saturat de munca ingrată
 a discuțiilor cu nise oameni incapabili
 de a înțelege adevărul.

Ear' dacă ne întreabă, că unde e dl
 Pompiliu Piposiu, le răspundem, că se află
 în tabără, unde 'l-a chemat porunca Ma-
 iestății Sale.

Pre când dar' unul se află chemat
 sub arme, celalalt a părăsit țeara, fiindcă
 se teme, că nu-și va mai pute păstra bunul
 cumpet, când vede miseriile ce li se fac
 fraților sei.

Nu astfel de oameni sînt aceia, pe
 care dl Dominic Szász voia să-i organi-
 zeze în România: sînt nise pribegi, oameni
 fără de căpătîiu și fără de nici o legătură
 cu țeara, în care se află, fără de nici o
 inimă pentru ea.

Dacă Români de preste Carpați ar
 fi venit aici ca să-și agonisească pâinea
 de toate zilele și un Episcop de acolo ar
 voi să-i organizeze fără de autorizare pri-
 mită dela guvernul nostru, atunci oficioșii
 din Cluj ar ave dreptate. Nu vine însă
 Român de preste Carpați aici, nici să-și
 agonisească pâinea de toate zilele, nici să
 ne organizeze pe noi: sîntem aici noi în
 țeara noastră și ne organizăm noi înșine
 ca popor de oameni pămînteni, care tot-
 deauna au susținut țeara aceasta cu jertfe
 de bani și de sînge și n'au căleat nici
 odată credința către patrie și Tron, n'au
 urdit comploturi, n'au conspirat, — nu
 nici odată, — nici chiar în timpurile,
 când multora dintre dinșii nu le rămînea
 decît să-și părăsească țeara, să pribegiască,
 să-și iee lumea în cap, pentru-ca să nu
 mai vadă de-aproape miseria ce se întinde
 și mereu se întinde împregiurul lor.

Ear' dacă așa este, ar fi nefiresc
 întîmîrea între monarhia Austro-Ungară
 și frații noștri de preste Carpați: cu atât
 mai firesc devin însă bunele relațiuni
 dintre România și monarhia noastră, căci
 nimic din mânia Românilor nu se revarsă
 asupra monarchiei, nimic mai ales asupra
 Monarchului, căruia atîta recunoștință
 îi datorează Români pentru ocrotirile de
 odinioară.

Sosirea Maiestății Sale în Deva.

Maiestatea Sa Împăratul, Regele și marele
 nostru Principe a sosit ieri dimpreună cu
 suita Sa la Deva.

Eată amînuntele, pe care ni le dă
 „Kolozsvar” asupra primirii:

Timpul e posomorît. La gară așteaptă
 mase de popor urieșe. E un tablou bogat în
 culori. Încă din revărsatul zorilor ulițele sînt
 inundate de deputațiuni îmbrăcate în gală. Po-
 porațiunea împregiurimii a năvălit în oraș, aștep-
 tînd cuprinsă de dispozițiuni insuflete pe Re-
 gele. Dimineața la 8 oare deputațiunile reuniu-
 nilor de pompieri din împregiurime, gătite de
 gală, au închis trottoarele, ținînd mulțimea pre-
 lungă casele împodobite cu steaguri. Pe pompieri
 i-au mai însoțit și numeroși inteligenți din Deva,
 care din buna lor voie s'au pus în fruntea fie-

Foița „Tribunei”.

Mica Fadeta.

De George Sand.

(Urmare.)

XXX.

Landry i-se supuse și se întoarse la cule-
 sul viilor foarte surprins, că nu este atât de ne-
 norocit după cum se aștepta, atât este de mare
 plăcerea de a te scîi iubit, și cu atât mai mare
 e credința că și tu iubesci. El era așa de
 uimit și așa de vesel încît nu putu să se stă-
 pîneasca de a vorbi cu Cadet Caillaud, care de
 asemenea se miră, și admiră pe mica Fadeta,
 cum a știut de bine să se ridice preste ori-ce
 slăbiciune și imprudență, de când ea iubia pe
 Landry și se scia asemenea că este iubită.

— Sînt mulțumit de a vedea, — îi dîse el, —
 că această fată are atîtea calități, căt despre
 mine, n'am judecat-o nici odată rău, ba pot
 chiar să ție, că dacă dînsa s'ar fi uitat la mine,
 nu 'mi-ar fi displicut de loc. Din cauză că are
 nise ochi atât de frumoși, ea 'mi-a părut tot-
 deauna mai mult frumoasă decît urîtă, și de
 cîtva timp, toată lumea ar fi putut să vadă,
 dacă ea a voit să placă, cum se făcea din zi în
 zi mai plăcută. Dar' ea te iubia numai pe tine,
 Landry, și se mulțumia numai de a nu le dis-
 plăce celorlalți; ea nu cerea altă aprobare decît

pe a ta, și îți mai spun, că o femeie cu astfel de
 caracter 'mi-ar fi convenit și mie. Pre lungă ace-
 stea, atât de mică și atât de copilăroasă cum
 am cunoscut-o, eu am văcut că dînsa are o
 inimă bună, și dacă ar fi întrebat cineva pe
 ori-care să spună în conștiință și în adevăr ceea-ce
 cugetă și ceea-ce scie, fiecare ar fi fost silit să
 mărturisească bine pentru ea; dar' lumea așa e
 făcută, că dacă două ori trei fîințe se acată de
 una, apoi toate se amestecă, îi aruncă cu petrii
 și îi fac o reputare proastă, fără-ca să scie de
 ce; ca-și-cînd ar face-o din plăcerea de a strivi
 un lucru, care nu se poate apăra.

Landry simțea o mare mîngîiere, când
 audia vorbind astfel pe Cadet Caillaud, și din
 ziua aceea se făcură buni amici, și avu la cine
 să-și împărtășească focul iubirii lui mai spunîndu-
 i câte ceva. Intr-o zi îi dîse:

— Nu te mai gîndi la Madelona aceea,
 care nu prețuiește nimic și care ne-a făcut ne-
 plăceri la amîndoi, dragul meu Cadet. Ești de
 aceeași vîrstă și nimic nu te zoresce să te însori.
 Ear' dacă vrei, eu am o soră, Naneta, care e
 frumoasă ca o porumbiță, bine crescută, blîndă,
 dragălașe și împlinesce șesșesprezece ani. Vîno
 pe la noi mai des; tatăl meu te stimează mult,
 și când vei cunoaște bine pe Naneta noastră, vei
 vedea că nu vei ave alt gînd, decît acela de a
 te face cumnatul meu.

— Pe legea mea, eu nu ție nu, — răs-
 punse Cadet, — și fata nu e promisă nimînui,
 voiui veni la tine în toate Duminecile.

În seara plecării micii Fadete, Landry voi
 să meargă să vadă pe tatăl-seu și să-și spună
 despre purtarea cuminte a acestei fete, pe care o
 judecase atît de prost și în același timp să-și
 ardece supunerea lui în prezent, ear' despre viitor
 se țină cu toată reserva. Îi era foarte grea inima
 pe când trecea prin fața casei babei Fadete;
 dar' el își întări inima gîndindu-se, că timp în-
 delungat n'ar fi aflat poate cît e de fericit de a
 se scîi iubit de dînsa, dacă ea n'ar fi plecat. El
 zări pe jupăneasa Fancheta, care era ruda și
 nașa Fadetei și care venise să poarte în locul ei
 grije de bătrîna și de băiat. Ea sedea în fața
 porții cu lăcusta pe genunchi. Bietul Jeanet
 plîngea și voia să se culce, fiindcă Fancheta a lui
 nu se întorsese încă și dînsa avea, dîcea el, să-
 l pună să-și facă rugăciunea și să-și culce. Jupă-
 neasa Fancheta își dedia toată silința să-și li-
 nistească, și Landry se bucura prea mult vî-
 dînd, că ea îi vorbește cu multă blîndețe și iu-
 bire. Îndată însă ce-și văzu pe Landry, el scăpă
 din mîinile Fanchetei și se aruncă la picioarele
 gemenului, sărutîndu-l, făcîndu-i fel de fel de
 întrebări și rugîndu-l cu toată stăruința să-
 l aducă pe Fanchon. Landry îl luă în brațe și,
 cu ochii plini de lacrimi, îi mîngăie cum îl putu.
 El voi să-și dea un strugure din coșulețul de
 struguri frumoși, pe care 'l ducea Jupăneasa
 Barbeau din partea Jupănesei Caillaud; Jeanet
 însă, care altfel era mîncăcios, nu voi să-și pri-
 mească, dacă Landry nu-i va fîgădui, că se va
 duce s'o caute pe Fanchon, și Landry trebuî să

i-o fîgăduiască aceasta, căci altfel băiatul nu
 i-se supunea Fanchetei.

Jupănul Barbeau nu se așteptase, ca mica
 Fadeta să fie atît de hotărîtă. Era mulțumit
 cu dînsa; îi părea însă oare-cum rău de ceea-ce
 făcuse, atît era de drept și de bun de inimă. —
 Sînt mîhnit, Landry, dîse el, că tu n'ai avut
 bărbăția de a te desface de ea. Dacă ai fi făcut
 precum erai dator să faci, n'ai fi fost cauza depăr-
 tării ei. Să deee Dumneșu ca să nu aibă copila
 aceasta suferințe în nouele împregiurări și ca
 depărtarea ei să nu fie o nedreptate pentru
 bunica ei și pentru micul ei frate; căci deși
 mulți sînt cei ce o grăiesc de rău, sînt și de
 aceia, care o apără și-mi spun, că era foarte bună
 și foarte îndatoritoare către familia ei. Dacă
 este o minciună ceea-ce 'mi-s'a spus, că ea e
 însărcinată, o vom scîi aceasta și o vom apăra
 cu tot dinadinsul; ear' dacă din nenorocire lucrul
 ar fi adevărat, și dacă tu ai fi vinovat de aceasta
 îi vom sta întru ajutor și n'o vom lăsa să cadă
 în miserie. Ca să n'o iai de nevastă nici odată,
 Landry, — eată, acesta e singurul lucru, pe care-
 l cer dela tine.

— Tată, — grăi Landry, — noi, d-ta și eu, nu
 judecăm lucrul în același fel. Dacă aș fi vinovat
 de ceea-ce ție, 'ți-ași cere, din contră, voie s'o
 iau de nevastă. Fiînd însă Fadeta tot atît de
 nevinovată ca soră-mea Naneta, nu-ți mai cer
 decît să mă ierți pentru mîhnirea ce 'ți-am făcut.
 Vom vorbi de dînsa mai tîrziu, așa cum, 'mi-ați
 fîgăduit-o aceasta.

cărei cete, și purtau insignii. Scirea, că Regele sosese, a străbătut pe la oarele 10 prin orașul gătit de sărbătoare. Dealungul drumului închis cu catarguri au răsunat strigăte de „éljen“ la 10 oare 50 minute, când trenul a intrat în gară, unde așteptau înaltele graduri militare și șefii autorităților politice.

Maiestatea Sa a fost primit cu „éljen“-uri însuflețite. Apoi comitele suprem Pogány s'a pus în fruntea autorităților și a grăit...

Urmează apoi discursul rostit de acest comite suprem, care pentru cetitorii noștri n'are vre-un deosebit interes.

Maiestatea Sa, — urmează raportatorul diarului „Kolozsvar“, — a răspuns efectuos la discursul comitelui suprem și a mulțumit pentru primire.

Apoi mersul s'a pornit între sgomotoase și însuflețite strigăte de „éljen“.

Maiestatea Sa ședea în trăsura deschisă cu ministrul Br. Béla Orczy. În trăsura a doua ședea Archiducii Albrecht și Wilhelm. Au urmat apoi suita, atașajii ș. c. l. Publicul pe tot drumul a aclamat pe Regele cu „éljen“-uri însuflețite.

Sosind în *Magna Curia*, Maiestatea Sa a odihnit puțin.

La 12 oare s'a început primirea deputațiilor.

Regele a primit mai întâi deputațiunea armatei, prezentată de Archiducele Albrecht.

Urmează apoi discursurile rostite cu ocaziunea aceasta *per extensum*. — Au vorbit: Comitele suprem Pogány, Episcopul Victor Mihali, protopopul reformat Ludovic Bartha, primarul Antoniu Issekutz, șeful postal Iosif Iuhász, președintele de tribunal Dr. Fr. Solyom Fekete, inspectorul școlar Ludovic Réthi, profesorul Gavril Téglás, Géza Kuun și Ladislau Andersen.

Răspunsurile date de Maiestatea Sa guvernamentului din Cluj nu le comunică.

Două lucruri ne par neînțelese în acest raport.

Unul e, că discursul rostit de Părintele protopop gr.-or Ioan Papiu nu ni-l comunică guvernamentului din Cluj. Ori poate-că deputațiunea condusă de Părintele Papiu nici nu a fost primită, precum era vorba la Deva. . . .

Apoi nu mai înțelegem, cum de într'un ținut atât de românesc ca al Devei masele însuflețite au strigat tot „éljen“ și numai „éljen“, ear' nici odată „se trăească“ ori „ura!“, ceea-ce este mai bine și mai românesc.

Revistă politică.

Sibiu, 4 Septembrie st. v.

În cestiunea bulgară a intrat deocamdată o eră a unei stagnări diplomatice ori cel puțin o eră a unei activități aparente. Față cu neînțelegerea ce există între puteri în ceea-ce privește mijloacele practice ce s'întrebuiț pentru sanarea violărilor a tratatului de Berlin întemplate în Bulgaria, mai putem

aștepta până-ce se va face un pas însemnat, căci cercurile rusești s'înt deplin convinse, că principele Bismarck, care prelungă opiniunea publică din Rusia mai are a socoti, și încă poate mai mult, cu cea din Austro-Ungaria, nu va permite o acțiune rusească specială, înainte de a fi primit acțiunea aceasta aprobarea puterilor. Rusia însă nu se va pute abate nici un pas dela atitudine ei de până acum, de unde urmează, că cestiunea bulgară va rămâne încă pendentă mult timp. Despre stagnarea momentană ivită în cestiunea bulgară mai dă dovadă și impregiurarea, că dl de Giers, nici că și-a părăsit Mercuria trecută vilegiatura s'a pentru a merge, precum a făcut mai toată vara, la St.-Petersburg. Misiunea Ernroth, în urma opoziției ce întâmpină mereu, pare a se fi părăsit deocamdată, poate însă că ea earăși se va ivi îndată-ce prin răsturnarea guvernului actual din Bulgaria se va crea acolo un gol. La eventualitatea aceasta se socotesc în Petersburg cu siguranță, ba chiar toată nădejdea, într-o rezolvare a lucrurilor pe placul Rusiei și cu mijloace pacifice se concentrează în această eventualitate. Până atunci, misiunea Ernroth va atirna între moarte și viață.

„Pol. Korr.“ primesce din Sofia scirea, că fostul ministru-president bulgar Radoslavoff a sosit cu familia sa acolo și că are de gând se creeze un salon politic, care are să fie centrul opoziției. Că va sosi la Sofia și Dragan Zankoff, nu se știe; partizanii lui își ridică însă cu fală capul și dic, că-și vor răbuna crâncen asupra dușmanilor politici. Scirile despre nise lucrări de fortificațiune în Varna și Burgas s'înt neîntemeiate.

Guvernul bulgar e hotărât a lua pași energici față cu vagabondii ce sosesc acolo și de și. Unor indiviți suspecți li-a succedat a trece granița, având de gând a înscena în Bulgaria un cup. Astfel de indiviți s'înt expulsați imediat.

S'a mai hotărât guvernul bulgar a lua măsuri restrictive față cu presa, îndată-ce foile opoziționale va mai publica un articol de felul celui publicat în „Constitutiia Tîrnovska“.

Cu privire la întrevvedereea împăratului Wilhelm cu Țarul Alexandru III se scrie din Stettin ddo 10 Septembrie n. următoarele: Buletinul zilei de astăzi sună: „Țarul nu a sosit.“ Iritațiunea de ieri a ținut și astăzi și călătoria Țarului forma obiectul tuturor conversațiilor. Se credea, că Țarul va sosi imediat înainte de ce se va ține parada și va însoți pe împăratul Wilhelm la câmpul de exercițiu, Țarul însă n'a sosit. În Stettin s'au strins o mulțime de străini, cari au venit cu toții ca să asiste la întrevvedereea celor doi monarhi. Seara s'a răspândit deodată faima, că Țarul a sosit, se află

pe vaporul „Derșava“ și că va petrece noaptea acolo. Din toate aceste însă nimic nu s'a adevărit.

Contele Kalnoky a plecat alaltăieri seara la Friedrichsruhe. El va petrece acolo până Sâmbătă având, precum se vede, multe a vorbi cu principele Bismarck. Reîntorcându-se, el se va abate pe la Dresda, și astfel va sosi la Viena numai preste vre-o opt zile.

Politica germană, rusească și principele de Coburg.

Correspondentul din Viena al diarului „Kölnische Zeitung“ trimite o interesantă corespondență numitului diar, din care corespondență extragem următoarele:

Două cestiuni s'înt, cari preocupă astăzi lumea diplomatică. Aceste s'înt următoarele întrebări: Cum și ce pot puterile să facă pentru a înlătura pe principele Ferdinand de Coburg de pe tronul Bulgariei? Ce se va întâmpla apoi după această detronare? . . .

Căci ori-și-cine va recunoaște-o, că este spre conturbarea păcii europene Coburg în Bulgaria, și că în situațiunea de aqi acest principe nu poate să salveze nimic din această grea situațiune.

Este însă cu mult mai greu de a răspunde la a doua întrebare. Căci cine din înalții diplomați ne pot spune, că ce va urma după depărtarea lui Coburg. Ear' în voia întâmplării nu poți lăsa o țeară, mai ales, că lăsându-o așa, nu poți să scii ziua, în care nouă încercături venite de aici pot să turbure Europa. Bulgaria n'are însă însemnătatea ei politică în sineși, ci în impregiurarea că totdeauna a servit și probabil va servi și în viitor puterilor de obiect asupra cărui discuțiune adesea poate degenera în sângeroase lupte. Eacă de ce nu putem să lăsăm la o parte, să discutăm cu ușurință despre această cestiune. Cei drept, acum se pare a se fi liniștit cestiunea. Țarul călătorește, dl Giers asemenea, Bismarck tot așa și în diferite părți, dar' se nu uităm, că deși diplomația rusească fierbe încet, totdeauna însă ceea-ce și-a propus să facă, nu a lăsat-o în jumătate de drum, ci a dus-o până în capăt. Ar fi din parte-ne o ușurință mare a ne liniști cu cele ce se întâmplă în Rusia, a crede, că dacă principele de Coburg astăzi se mai ține pe tron, că nu va sosi vremea când trebuie să se despartă de acel popor, pentru a cărui prosperare dăce că-și pune în joc tot viitorul său.

Nu se poate admite, că el chiar spriginit cu arderea și devotamentul unui Stambuloff, se va pute ține pe tron, în tocmă cum nu se poate tăgădui nici aceea, că în calendarul dela Gotha în anul 1887 s'a scris o rea notă celor ce se țin de familia de Coburg. Căci cea mai interesantă odraslă din această ilustră familie, principele Ferdinand, în curând are să se aleagă cu un fiasco.

Nu-l scapă de asta nici nepăsarea aparentă a Rusiei, nici luarea de pe tapet a cestiunii misiunii lui Ernroth.

De altă parte, se află două genii unul cu o făclie în mână, reprezentând științele, celalalt cu o peană, reprezentând literile. În mijlocul arcadei se află cifra lui Thiers încungiuată de frunze de lauri.

Fațadele laterale s'înt împodobite cu pilastri de ordin corintian corespunzând cu coloanele fațadei.

Patru mari arcuri supoartă o cupolă în mijlocul căreia este un geamlăc, care luminează nu numai capela, dar' și o criptă ce se zărește imediat printr-o deschidătură de 20 metri pătrați încungiuată de o balustradă de piatră lustruită și sculptată.

În vârful cupolei, în giurul geamlăcului, se află o coroană de stejar de piatră. În cele patru colțuri se află grupuri reprezentând istoria, elocința, științele și literile.

În primul arc, deasupra întrării, se află următoarea inscripție:

Membru
Al adunării parlamentare
1830—1851—1863—1887
Ministru
de interne, lucrări publice, de externe
Președinte al consiliului de ministri
În 1871, ales de douăzeci și șase departamente
Șef al puterii executive
Președinte al Republicii franceze.

În arcul situat la stânga cum întri este un basrelief de marmoră, reprezentând Liberarea Teritorului. De o parte, Franția, desbrăcat de vestmintele de poli, se sprijină pe umărul lui Thiers, care ține în mână nise lanțuri sfâr-

Cronică.

Maiestatea Sa Împăratul a dat din șatula sa privată 150 fl. bisericii și școlii gr.-cat. din Naprod; apoi câte 100 fl. pentru bisericile gr.-catolice din Călin, Matisfalău și Răstoacă.

De ale comitatului Sibiu. Ni se trimite următoarea Publicațiune: În înțelesul §. 25 din art. de lege XXI din anul 1886 se aduce la cunoscința publică, că comisiunea chemată de a rectifica lista contribuabililor celor mai mari (a virilistilor), își va ține ședințele în cancelaria protonotarului comitatens din Sibiu dela 23 până în 26 Septembrie a. c. Sub timpul acesta vor fi listele menționate expuse intuițiunii publice, și în decursul acestui termen se vor primi reclămări pentru înducerea îndreptățiților în liste. În înțelesul §. 27 din amintitul art. de lege se provoacă toți aceia, cari voiesc a profita de favoarea §. 26 a legii menționate, ca în decursul ședințelor să-și documenteze îndreptățirea, căci în cazul contrar vor rămâne cu astă ocaziune lipsiți de favoarea §. 26, de a li se socoti contribuțiunea dublu. Totodată se face cunoscut, că conspectele dela perceptorat, cari servesc de basă la rectificarea consemnării virilistilor s'înt expuse în biroul protonotarului și că din ziua de astăzi până în 23 Septembrie n. se pot substerne eventuale reclămări contra acelor conspecte. Sibiu, în 14 Septembrie 1887. *Gustav Thalmann* m. p., vice-comite.

Invitare la adunarea generală pentru fondul teatral român ce se va ține în zilele de 13/25 și 14/26 Septembrie 1887 acum de a doua oară în Oravița și la festivitățile încopciate cu aceea.

Programul:

13/25 Septembrie:

1. Întimpinarea reuniunilor de cântări externe dimineața la 8 oare. 2. Deschiderea ședinței I-ii a adunării generale dimineața la 10 oare în sala hotelului „Coroana ungurească“. 3. Banchet după ședință tot acolo. 4. Concert și reprezentațiune teatrală, seara la 7 oare, când se vor produce: a) Reuniunea de cântări din Ticvanul-mare cu „Marsul cântăreților“, cor bărb. de Porumbescu; b) Reuniunea de cântări din Biserica-Albă cu „Eată ziua triumfală“, cor. bărb. de Humpel; c) Reuniunea de cântări din Cacova cu „Fântâna cu trei isvoare“, cor mixt de G. Dima; d) Reuniunea de cântări din Mercina cu „Junimea parisiiană“, cor. bărbătesc de Adam; e) Reuniunea de cântări gr.-or. din Varadia cu „Sus opincă“, cor mixt de I. Vidu; f) Reuniunea de cântări din Oravița cu „Cor final“ din opera „O noapte în Granada“, cor mixt de Kreutzer; g) Reuniunea de cântări „Unirea“ cu „Marsellaise“, cor bărb. de Ruget de Lisle; h) Earăși reuniunea de cântări din Biserica-Albă cu „Germania jună în Africa“, piesă teatrală comică în 2 acte de F. Wenzel, traducere de C. Strimbeiu.

14/26 Septembrie:

1. Dimineața la 9 oare ședința a II-a a adunării generale. 2. Seara la 8 oare bal în sala hotelului „Coroana ungurească“. Atât concertul cu reprezentațiunea teatrală, cât și balul se dau în favorul fondului de teatru. Suprasolvirile se vor cuita în public. — Bilete înainte se pot căpăta la domni: Șandor Paulovici, I. E. Teran, George Apostolescu, Dimitriu Pocrean junior, Ioan Mateseran în Oravița-montană, Alex. Bercean și Ioan Calin în Oravița-română, ear' seara la cassă. Oravița-montană, în 6 Septembrie 1887. *Comitetul*.

Têrgurile de toamnă din Sibiu. Primul târg anual de toamnă a fost cercetat de mulți cumpărători, dar' neguțătorii s'au plâns totuși de venit prea slab, căci deși au venit mulți oameni să cumpere, dar' n'au cumpărat mult. Lipsa de bani să simțese pretutindenea și tocmă în târg

Jupânul Barbeau trebuia să treacă și el preste condițiunea aceasta, pentru-ca să nu mai lungească vorba. Era cu mult mai chibzuit decât ca să pripească lucrurile și trebuia să se mulțumească cu ceea-ce obținuse.

De aici înainte nu se mai vorbi la Bessonieră nici odată de mica Fadetă. Se fereau cu toții chiar și de a o numi, căci Landry se făcea roșu, apoi de tot palid, când vre-unul scăpa numele ei în fața lui, ear' el era foarte mulțumit simțind, că n'o uită mai mult ca în prima și după plecarea ei. (Va urma.)

Inaugurarea monumentului lui Thiers.

În ziua de 4 Septembrie fiind a 400-a aniversare a marelui bărbat de stat Thiers, familia și amicii marelui istoric și bărbat politic au ales această dată pentru a inaugura, cu o ceremonie cu totul intimă, monumentul ridicat în memoria sa în cimiterul Père-Lachaise.

Monumentul întrece, și prin proporțiile sale arhitectonice și prin admirabilele sale sculpturi superbe edificii din Paris, destul de numeroase de altmintrelea. El este situat la dreapta capelei din cimiter, pe vârful dealului ce se zărește intrând cineva pe poarta principală.

Lucrările pentru așezarea bazei acestui monument s'au făcut cu foarte multe greutate, din cauza terenului; a trebuit să se sape până la o adâncime de 27 metri, ca să se dea preste un teren solid.

Monumentul, o capelă de stilul renascerii, oferă pe dinafară aspectul unui paralelogram; el ocupă o suprafață de 145 metri; fațada are o lărgime de 9 metri, înălțimea dela pământ până la ornamentul, care acopere edificiul, este de 14 metri.

De fiecare parte a fațadei, două coloane de ordin corintian, — al patrulea și cel mai legat ordin de arhitectură, — înălțate pe o basă, care ea însăși repausează pe un soclu de granit, suport corpul monumentului, foarte sobru și în același timp foarte decorat. În mijlocul acestui monument, care are forma unei copile, se află o masă de porfir verde, purtând această devisă scrisă cu litere de aur: *Patriam dilexit. — Veritate coluit.*

Între coloane se ridică o ancoră, în mijlocul căreia este așezată ușa de intrare, ușe de bronz, înaltă de patru metri și lată de patru metri.

De o parte se vede un grup reprezentând geniul patriotismului, reînsuflețind Franția; aceasta este în al doilea plan, stând pe o coloană sfârșită și ținându-și mâna stângă pe drapel; în fața ei în primul plan, geniul patriotismului, cu aripile desfăcute, ținând o sabie pe care o răpise dela un tinăr întins fără viață la picioarele sale.

Aceasta este o operă foarte însemnată de sculptură, făcută dintr'un singur bloc de piatră, de o dimensiune atât de mare încât a trebuit un sistem de vagoane speciale pentru a-l transporta și cei 20 cai pentru a-l aduce până la baza monumentului.

mate; de altă parte, un lung șir de femei reprezentând orașele, care depun pe altarul patriei prețul răscumperării. Deasupra, în aer, plenează un geniu ținând o fașie, pe care este înscris textul legii votată de adunarea națională: „D. Thiers a bine meritat dela patrie“.

Pilastrii din stânga și dreapta basreliefului poartă următoarele inscripțiuni, adresându-se omului politic și patriotului:

Fortificațiunile din Paris 1840	Belfort păstrat Francei 1871
Misiunea diplomatică în Europa 1870	Liberarea teritorului 1873

În arcul situat la dreapta, un alt basrelief de marmoră, reprezintă geniul immortalității gravând pe tăblițele sale numele lui Thiers; la picioarele sale s'înt grupate figuri alegorice: Științele, Artele, Istoria, Literile, Elocuința, etc.

Inscripțiile săpate pe pilastrii din această parte se referă la istoricul, literatorul și savantul:

Istoria Revoluțiunii franceze 1823—1827	Membru al Academiei franceze 1833
Istoria Consulatului și a Imperiului 1845—1862	Membru al Academiei Științelor morale și politice 1840

mai vârtos. În anii trecuți venia multe mare de cumpărători din România, dar' în anul acesta numărul lor a fost cu totul mic. Al doilea tîrg de toamnă, care a fost în zilele aceste, a fost cam slab și puțin cercetat, la ce a purtat vină și timpul cel ploios.

Un mistreț împușcat. În noaptea de 14 spre 15 l. c. un vînat țeran din comuna Brad a prins un porc sălbatic de dimensiuni colosale: avea lungimea de un stînjîn și două urme; greutatea lui a cumpănit 160 kilograme. Țeranul l-a adus în Sibiu și l-a vîndut unui hotelier.

Contra adunărilor de studenți. Căpitanul de poliție din Budapesta, Török, a publicat următoarea încredințare:

„În timpul din urmă s'a întîmplat adeseori, că ascultătorii de universitate, dar' mai ales unii indivizi, cari nu sînt studenți academici, dar' trec de atari, în adunări și conferențe prin cafenele și ospetării. După ce însă atari adunări de prin localele publice aduc cu sine fel de fel de scene turbulente, prin cari se scandalizează publicul aflător prin acele locale; după ce mai departe în atari locuri se adună elemente heterogene ale societății, în contra cărora universitarii ar trebui în primul loc să protesteze: prin aceasta opresc eu, în puterea articolului de lege XXI din 1881 §-ul 8, ținerea de adunări studențesci prin cafenele și ospetării. Toți aceia, cari vor mai convoca adunări de asemenea natură prin cafenele, precum și aceia, cari vor participa la aceste adunări vor fi socotiți ca unii, cari trec marginile legii și pentru excesele lor vor fi pedepsiți cu bani până la suma de 50 fl. și la cas de neplătire cu 1—5 zile de închisoare.”

Lucrările de restaurare la palatul regesc din Buda s'au terminat ieri cu totul. Apartamentele Maestății Sale, împărătesei-regine s'au decorat de nou și păreții au primit o nouă zugrăveală. Chiar și sala de primire a Împăratului-Rege a fost renovată. În capela St.-Sigismund s'au așezat organe nouă pentru serviciul divin.

Negociări. După cum cetim, D. Marville, reprezentantul complotului de secompt din Paris și plenipotențiarul căilor ferate austro-ungare, negociază cu ministrul de finanțe al Serbiei, ca să cumpere întreaga rețea de căi ferate sârbesci. Până acum toate negocierile n'au ajuns la nici un sfîrșit. Să negociază încă.

Holeră earăși. Se telegrafează din Messina, că acolo a erupt de nou holera. De Sâmbătă seara până Mercuri dimineața au fost 115 casuri de îmbolnăvire, dintre cari 48 au avut sfîrșit mortal.

Emigranții bulgari din Petersburg au adresat zilele trecute o telegramă nu tocmai preventivă pontificului Leon XIII. După cum vorbesc foile bulgare, telegrama a fost următoarea: „Pontificului roman Leon XIII în Roma. Domnia Ta te-ai pripit de tot prea mult a da binecuvîntare principelui Ferdinand pentru intrarea sa în Bulgaria. Pagubă, că infalibilitatea Domniei Tale n'a putut să prevadă, că patria noastră, care a ținut prin mii de ani la credința ortodoxă, nu poate suferi nici când altă credință, ca să prindă rădăcini în pămîntul iubit al ei. Nu mai e departe timpul, când această buruiănă va fi scoasă cu totul din pămînt și va fi stîrpită din rădăcini“. Această telegramă au trimis-o ei în urma unui conclud dintr-o ședință a lor, la care au participat și cunoscuții oficiali Teoharoff, Wolkoff, Beloff, Lancsevici și Panoff.

În fine, în arcul din fund, din fața porții de intrare, un grup de cinci metri în înălțime va reprezenta pe Thiers, ridicându-se pe jumătate, răzimat de brațul stîng și răspundînd la apelul Îmmortalității, geniu de bronz poleit, care va plana deasupra capului său, cu aripile întinse. În fața soclului va fi o figură în genunchi, reprezentînd Patria în dolii, care ține un drapel în mână, ear' pe cealaltă ridicînd-o spre Thiers. Soclul și figurile afară de geniu, vor fi de marmoră albă.

Acesta nu este încă așezat, dar următoarea inscripție este deja săpată de-asupra arcului:

Louis-Adolphe
Thiers
Născut la XV Aprilie MDCCCLXXXVII
la Marsilia
Mort la III Septembrie MDCCCLXXXVII
la Saint-Germain-en-Laye.

La stînga acestui grup se află scara de trei deei trepte care conduce la cripta unde se află mormintele. În mijloc este acela al d-lui Thiers, compus dintr'un soclu de porfir roșu înălțat pe două trepte de porfir cenușiu și dintr'un sarcofag de porfir verde de formă veche susținut de patru console în formă de ghiare.

Totul are o înălțime de aproape patru metri.

Pe fiecare față a soclului se află această inscripție:

A. Thiers.—1797—1877.

În nisce scobituri speciale, de-alungul păreților, sînt patru morminte construite după același

Expulsări. Se telegrafează din Varșovia, că s'au expulsat în zilele din urmă 50 familii creștine, 25 familii israelite și 32 de Jidovi neînșurați: toți acestia, creștini și israeliți, sînt supuși germani. Pe zilele viitoare se așteaptă nouă expulsări.

Ciuma siberiană. Se telegrafează din Varșovia, că foaia rusească oficială „Wilensky Westnik“ aduce scirea senzațională, că în orașul Smorgoni din guvernamentul Vilna a erupt ciuma siberiană și au murit mai multe persoane de boala aceasta. Numita foaie observă mai departe, că boala în Smorgoni a început să iee un caracter epidemic. Dacă scirea aceasta e adevărată, puterile europene, trebuie să bage de seamă și cu deosebire guvernul nostru să iee măsuri cât de aspre, ca nu cumva prin deasa comunicațiune cu Rusia să transplăntăm în pămîntul nostru această înfiorătoare epidemie.

Terme romane la Bivolari (România.)

Călimănesci, 24 August.

De mai multe săptămîni dl N. Saegiu, inginerul dirigent al apelor dela Călimănesci, mă invită mereu la această stațiune balneară pentru a visita nise vechi ruine descoperite în localitatea din apropiere numită Bivolari și a precisa natura și destinațiunea clădirii dărîmate de vechimea timpului. N'am putut rămîne indiferent în fața unei asemenea invitațiuni repețite, mai ales auzind curioasele amănunte date de dl Saegiu, precum și presupunerea d-sale basată pe multă perspicacitate, cumcă acolo ar fi rămășițele unor băi romane. Ajuns la Călimănesci, am fost întîmpinat de bunăvoința amicală a dlui Saegiu, care n'a pregetat un moment a mă conduce la fața locului, unde săpăturile continuă sub inteligenta d-sale conducere și cu cea mai mare îngrijire; căci d-sa este unul din rarii noștri ingineri, cari știu să aprecieze după justa lor valoare asemenea descoperiri și cunosc însemnătatea ce li-se cuvine din punctul de vedere al istoriei artistice, sociale și chiar politice.

Aproape de așa numita „Masa lui Traian“, între mănăstirea Cozia și piscul Turnului pe tîrmul stîng al Oltului, la cîteva sute de pași mai la vale de calea lui Traian și la o mică distanță de isvorul termal de 17° C., sînt scoase astăzi la lumina zilei mai multe rînduri de zidării de piatră cioplită și de cărămidă, a căror formă și dispozițiune nu lasă nici o dubietate asupra destinațiunilor. Sînt rămășițe de terme romane construite după același plan ca și termele desgropate în Italia. Dar' din nefericire părțile esențiale, care ar fi putut revêrsa oarecare lumină asupra întregimii acestei clădiri în parte și a completa datele încă știrbite privitoare în genere la arta construcțiunilor de asemenea natură*) sînt așa de distruse, încât o imagine precisă despre complexul acestor terme ete imposibilă. Se observă cu toate acestea patru subterane, pe care Romanii le numiau *suspensurae*, conținînd fiecare mai multe rînduri de colonne depărtate una de alta de 0'47 m.

Această distanță, care este observată cu strictețe la toate termele romane aflate până astăzi, se vede respectată și în clădirea dela Bivolari pretutindenea unde columnele nu sînt dislocate. Columnele constau din o cărămidă mai mare ca basă și din alte 6 mai mici înalte decît 0.08 m.; de unde rezultă, că ele formau împreună cu cimentul necesar o înălțime de 0'66 m.—0'67 m., ajungînd prin urmare tocmai la nivelul columnelor din subteranele termelor descoperite la Pompeii. În mijlocul suspensure-

*) Până în anii trecuți interiorul băii romane se imagina greșit după cunoscutul tablou, despre care se pretindea, că se trage din termele lui Titu. Minuțioasele cercetări ale lui Marquart au dovedit, că el este o invențiune a arhitectului Giov. Rusconi din anul 1553,

model: Sarcofag de marmoră albă așezată pe un soclu de porfir cenușiu. Acestea sînt însă de dimensiuni mult mai mici. Unul este rezervat d-rei Dosne; celelalte trei port următoarele inscripțiuni:

Eutalie—Elise Dosne
Vêduva lui Adolphe
Thiers
Născută la Paris la 2 Noemvrie 1818
Decedată la Paris la 11 Decemvrie 1880.

Alexis—André
Dosne
Născut la Paris la 19 Maiu 1781
Decedat la Paris la 5 Aprilie 1849

Eurydice-Sophie-Matheron
Vêduva d-lui Alexis-André
Dosne
Născută la Paris la 2 Martie 1794
Decedată la Paris la 27 August 1869.

În josul scării, prin urmare în fața intrării în capelă, este un altar de piatră lustruită, decorată cu marmore de diferite culori. Drept ori-ce ornament, Isus Christos și făclii aprinse de bronz.

La inaugurarea acestui monument, d-ra Dosne invitase un foarte restrîns număr de amici. Un serviciu divin s'a oficiat în capelă. Nici un discurs nu a fost pronunțat, și aceasta după dorința d-rei Dosne.

lor se așeza cuptorul (*hipocaustis*) cu cămăruța lui de încălzit (*prae furnum* sau *propugnium*), care în termele dela Bivolari au dispărut cu totul lăsînd se se observe numai un spațiu rotund lipsit de colonne cam de 2 metri în diametru. Acest spațiu nu se poate distinge bine, decît numai în două subterane, în cele despre meadă-noapte, căci celelalte două, prelinse fiind de Olt, și-au pierdut jumătatea lor în valurile acestui rîu. În privința comunicațiunii între ele, săpăturile făcute până astăzi nu-mi permis a mă pronunța cu siguranță; atîta însă se poate afirma, că cele două situate în lungul Oltului stau în legătură între sine prin uscioare. Nu s'a putut găsi până acuma nici o urmă din căldările ce trebuiau să fi fost așezate de-asupra cuptorului la diferite distanțe, pentru-ca din ele să se poată distribui prin tuburi după voie apă de diferite temperaturi.

Deasupra subteranelor era situată baia propriu zisă compusă de ordinar din cîte două celule și anume dintr'o baie de aer cald și uscat numită *tepidarium* și menită a activa transpirațiunea și dintr'o baie de apă caldă, din care cauză Romanii îi dădeau numele de *caldarium*. Care se fi fost forma tepidariilor și căldărilor în termele dela Bivolari, nu se poate de loc stabili, fiindcă păreții lor sînt pe deplin ruinați. Se poate însă bine distinge celula pentru baia de apă rece sau *frigidarium*, care se află în partea despre răsărit, și în care se vede încă locul afundat, unde a fost instalată *piscina*.

Din această baie, urcînd două trepte de piatră, dai într'o sală spațioasă lungă de 9.05 m. și lată de 6.55 m., al cărei paviment ridicat la nivelul columnelor din subterane este de beton tare și ai cărei păreți tencuiți cu ciment fin, amestecat cu sfărîmături mici de cărămidă și colorați în purpuriu, denotă un grad oarecare de lux. După pozițiunea ce ocupă, încungiuată din două părți de cele 4 subterane, sau mai bine zis, de căldările și tepidariile astăzi dărîmate, această sală a trebuit să servească sau ca loc de desbrăcare (*apodyterium*) sau ca sală de conversațiune (*exedra*), unde Romanul din timpul imperiului petrecea adesea partea cea mai mare din zi cu vorbe frivole și într'un dulce farniente.

Nici un popor din antichitate n'a dat, ca Romanii, băilor atîta importanță și nu le-a înzestrat, ca ei, cu atâtea accesorii de lux menite a face plăcută petrecerea în ele. Pornind dela nise începuturi mici și de un caracter cu totul privat, baia deveni în curînd una din cerințele principale ale vieții publice și ca atare ajunse la atîta mărime și eleganță, încât se pută egala cu cele mai splendide edificii romane. Sub împărății multe băi erau dotate cu biblioteci însemnate și cu avute colecțiuni de obiecte de artă, posedau, precum ne spune Seneca, colonne de marmoră prețioasă și colorată, camere îmbrăcate cu sticlă s'au cu leșpezi de marmoră scumpă, bazine pavate cu pietre de Tas, care mai înainte se vedeau numai în temple. Luxul era pe timpul bătrînului Pliniu dus până la atîta exagerațiune, încât erau matrone romane, care nu intrau în baie dacă nu erau îmbrăcate cu argint.

Se înțelege de sine, că ar fi ridicul a compara splendidele terme Neroniane sau ale lui Caracala cu cele dela Bivolari. Cu toate acestea judecînd după modul dispozițiunii acestora, după sticla dungată și colorată aflată în ruine, și avînd în vedere, că o mare parte din clădire a fost în cursul timpului mîncată de Olt, care mai nainte curgea negreșit mai la dreapta, sîntem nevoiți a ne imagina aceste băi de o mărime destul de considerabilă și de oarecare eleganță. Săpăturile posterioare vor scoate fără îndoeală la lumină și alte indicii, care vor înlesni formarea unei idei mai puțin obscure despre complexul acestor terme.

Rămîne a mai aminti, că în ruinele clădirii s'au găsit fărîmături numeroase de oale, și de sticlă groasă, despre care vom vorbi altă dată, mai multe monete romane precum și un cercel de aur, care — dacă este permis a ne conduce de asemenea indicie — ne împinge la presupunerea, că partea termelor desgropată până astăzi a servit femeilor; căci băile descoperite la Veleja și Pompeii precum și în alte părți dovedesc, că bărbații și femeile aveau compartimente separate sub acelaș acoperîment. Monetele aflate sînt: 1. o monetă de argint avînd pe o parte efigia Iuliei, ficei lui August și nevastei lui Marcel, Agripa și Tiberiu, cu inscripțiunea IVLIA AVGVSTA. Această efigie este foarte bine conservată și este cu atîta mai prețioasă, cu cît monetele reprezentînd pe flica lui August, această femeie frumoasă dar' imorală, sînt foarte rare. Pe revers este înfățișată Diana, purtînd în mână o torță aprinsă, cu inscripțiunea DIANA LVCFERA. 2. o monetă de argint reprezentînd pe o parte capul lui Titu Flaviu Vespasian cu inscripțiunea IMP. CAESAR VESPASIANUS, ear' pe cealaltă o femeie nudă, rezimîndu-și bărbia pe mână, cu inscripțiunea IVDAEA. 3. o monetă de aur, pe care nu se mai poate observa aproape nimica. 5. o monetă de bronz, pe care eu n'am putut-o vedea, dar' despre care mi-s'a spus, că reprezintă pe o parte capul lui Traian, ear' pe revers două mîni încrucișate. Aceste monete, fiind toate anterioare sau contemporane cuceririi Daciei de Romani, nu ne pot ajuta de loc la fixarea timpului, în care s'au construit aceste terme.

În privința canalelor subterane, ce legau, fără îndoeală această clădire cu isvorul termal dela Bivolari, și în privința tuburilor murale îmi rezerv a trata mai tîrziu, după ce săpăturile vor permite a stabili legătura lor cu siguranță.

„Epoca“.

N. Barbu.

Varietați.

(Aventura profesorului Nothnagel.) Cetim în „Gazette d'Iena“: Doctorul Nothnagel, profesor la facultatea de medicină dela universitatea din Viena, fusese chemat la o consultare la Moscova. El se reîntoarse în Germania prin Petersburg și luă în acest oraș la trenul accelerat un compartiment într'un *vagon-lit*. Între Petersburg și Dunaburg, în mijlocul nopții, pe cînd trenul mergea cu cea mai mare viteză, călătorul deja desbrăcat și în costumul de noapte, vol să se îndrepte spre o mică dependență a vagonului; dar' ușa acestui mic cabinet este vecină cu aceea, care dă pe peronul vagonului; profesorul se înșală în privința ușei, și, orbit pentru un moment de jocul de lumină din afară și din lăuntru, perde echilibrul și cade jos lîngă linie.

Amețit la început din cauza căderii, el nu întîrziă cu toate acestea să-și vină în simțiri; se pipăie și constată, că nu și-a făcut nici un rău. Dar' ce să facă pe drum, pe un ger teribil și într'un asemenea costum?

Trenul firesce se depărtase mult, ducînd cu dînsul bagagele, hîrțile și toți banii lui. Profesorul se hotărî să meargă pe linie în direcția trenului, fiind sigur că va da preste un adăpost.

El merse o distanță bună fără să întîlnească nimic.

În fine dă preste un canton; cantonierul, un Rus în toată puterea cuvîntului, care nu scia de cît ruscesce, nu numai că nu înțelegea ceva din ceea-ce dicea vizitatorul nostru, dar' încă îl privia cu o oare-care temere.

I-se părea foarte ciudat să vadă înaintea lui, în puterea nopții, un necunoscut într'un asemenea costum, ba încă un străin, care vorbia o limbă necunoscută, să se preumbe noaptea pe liniile ferate!... Ce însemna aceasta? Din fericire, o femeie scia puțin limba germană și doctorul putu să explice ce i-se întîmplase. Cantonierul îi dete atunci un palton și îl conduse până la stația următoare, unde se telegrafa la Dunaburg. Sosind aci cu un alt tren, doctorul găsi tot bagagiul seu. Nu-i lipsia nimic. La Dunaburg, tocmai în momentul cînd trenul se opri, se observă, că vagonul cu cabine de dormit avea trebuință de oare-cari mici reparațiuni; șeful trenului intrînd să aviseze pe călători de aceasta, se miră foarte mult constatănd, că singurul călător ce intrase în vagon la Petersburg, dispăruse. Până să se explice faptul, bagagiul din vagon fu încredințat șefului stației. Astfel doctorul Nothnagel putu să-și găsească și să-și urmeze drumul fără nici un alt accident.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Deva, 15 Septemvrie n. Maiestatea Sa a sosit aici înainte de ameați. Primirea însuflețită. Răspundînd la cuvintele rostite de episcopul greco-catolic Maiestatea Sa a zis: Mă voi bucura totdeauna aflînd, că activitatea D-Voastre are în vedere numai singurul scop de a cultiva cu zel în credincioșii ce Vă sînt încredințați prelungă viața religioasă credința cătră Tron, credincioasă alipire cătră patrie și cătră legile ei, și frățearca bună înțelegere între toate confesiunile și naționalitățile. Stăruiiți neîncetat spre acest scop și contați în activitatea aceasta atît la ocrotirea, cît și la aceeași recunoaștere călduroasă, cu care primesc omagiile de devotament ce nile aduceți acum.

Preoției gr.-or. Maiestatea Sa i-a răspuns: Mă aștept, că, avîndu-Vă în vedere numai chemarea preoțească, prin exemplul D-Voastre și prin influența D-Voastre la credincioșii D-Voastre atît de numeroși în acest ținut, veți cultiva numai credința cătră Tron, sentimentele religioase și cele patriotice, precum și înțelegerea frățearcă, și prin aceasta Vă veți face vrednici de recunoașterea mea, precum și de grația mea și pe mai departe.

Comitelui suprem Pogány Maiestatea Sa i-a răspuns, că voiesce să creadă, că întreaga poporațiune fără deosebire de religione și de naționalitate emulează în ceea-ce privesc cultivarea bunei înțelegeri frățesci și iubirea și alipirea cătră muma patrie.

Seara iluminățiune strălucită.

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.